

b. vanjski uzrok:

Sada kralj što učini. Ali bilo kako bilo, *do naših* nije, nego *do nespametnosti puka*, koji se nije znao u početku vladati (HRb), Jer kažu, da kad se izkorene koze, bit će i gore. A ne znaju da nije *do koze*, nego *do sikire* i *do maškлина* (HRb), Nije / *do klobuka*, nit je toliko do raztržene dolame, koliko je *do tuđega jezika* i *do tuđje misli*: / to je ono što nas je razbratilo i izkopalo (HRc), Dakako, i svećenici su ljudi; i kod njih ima muteže i truhleža, za najviše tromosti i nerada; ali do koga je ? do biskupa najviše (RS 129).

(Svršit će se.)

P I T A N J A I O D G O V O R I

KLIMA-UREĐAJ, KLIMA-POSTROJENJE

Tehnički napredak stavlja i jeziku mnoge zahtjeve: novim predmetima, napravama, strojevima, uređajima i sl. valja dati pogodan naziv. Katkada se otprve nađe najbolja mogućnost, a katkada se traži čitavo desetljeće, pa čak i stoljeće. Lektorica J. D. naišla je na *klima-uređaj*, *klima-postrojenje* i znajući da takve polusloženice nisu dobre, pita kako bi bilo bolje: *klimatski uređaj* ili *uređaj za klimatizaciju*, *klimatsko postrojenje* ili *postrojenje za klimatizaciju*.

Veza pridjev s imenicom bolja je od veze imenica-prijedlog-imenica, dvije riječi mjesto triju, to više ako je pridjev kratak, ali *klimatski uređaj* nije dobar naziv mjesto *klima-uređaj* jer se pridjev *klimatski* odnosi na klimu (*klimatski pojas*, *klimatske prilike*), a ovdje je riječ o klimatizaciji. Preostaju dakle nazivi *uređaj za klimatizaciju*, *postrojenje za klimatizaciju*. No kako je bolji dvočlani naziv od tročlanoga, valja provjeriti nema li i ovdje takve mogućnosti. Ima. U Dapčevu Tehničkom rječniku, u njemačko-hrvatskom dijelu naziv *Klimaanlage* preveden je na prvom mjestu izrazom *klimatizacioni uređaj*. Postoji dakle dvočlani naziv. Ali i on se može još usavršiti.

Ako pridjevi na *-ioni* nisu potpuno usvojeni, kao što npr. jesu *koncentracioni*, *diskrecioni* (*koncentracioni logor*, *diskreciono pravo*), nego se upotrebljavaju dva dubletna

pridjeva, npr. *artikulacioni-artikulacijski*, *komunikacioni-komunikacijski*, *melioracioni-melioracijski* . . ., ili samo pridjev na *-ioni*, ali tek na početku jezične upotrebe ili veoma rijetko, bolje je upotrebljavati pridjeve na *-ijski*. Jezični savjetnik S. Pavešića i dr. upravo nam to savjetuje:

»-ioni. Od latinskih riječi na *-io*, *-ionis*, koje se kod nas preuzimaju s nastavkom *-ija*, pravilan je pridjev na *-ijski*, ali je uobičajen i oblik na *-ioni*, prema rusko-njemačkom izvođenju (njem. *ions*, ruski *ионный*). Gdje god je moguće, preporučuje se oblik na *-ijski*, npr. *operacijski*, *industrijski*, *opservacijski*, *obdukcijijski*.«

Dakle, bolje je *klimatizacijski uređaj*.

Što se tiče izbora između *uređaja* i *postrojenja* i tu nam spomenuti Jezični savjetnik daje pravi odgovor. Treba samo pročitati što u njemu piše s. v. postrojenje.

Stjepan Babić

PROMJENDBENI NACRT

U Odjelu za građevne dozvole Skupštine grada Zagreba izbio je mali jezični spor. Građevna se dozvola dobiva na temelju glavnoga projekta. Ali ako onaj tko želi što bitno mijenjati, donosi nov nacrt (projekt) i sad nije bilo sloge u nazivu toga nacarta. Jedni su ga zvali *promjendbeni nacrt*, a drugi *promjembeni* i kad se nisu mogli složiti zapitali su što je bolje: *promjendbeni* ili *pro-*